

CRMA No .૧૨૯/૨૦૨૬

અરજદારની ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સહિતા ૨૦૨૩ ની કલમ ૪૯૭ તથા ૫૦૩ મુજબ બેંક ખાતુ ડિફ્રિજ કરવા અંગેની અરજી લગત હુકમ:

૧. અરજદારની હાલની અરજી વંચાણે લીધી. અરજદાર તથા વિ.એ.પી.પી.શ્રીને સાંભળ્યા તેમજ રજુ દસ્તાવેજો ધ્યાને લીધા.

૨. હાલના અરજદારે તેઓની અરજીમાં રજુઆત કરેલ છે કે, તેઓ અરજીમાં જણાવ્યા મુજબના સરનામે હાલમાં રહે છે તથા તેઓની સાથે સાયબર ક્રાઈમનો બનાવ બનેલ છે. જે બનાવમાં અરજદારના મોબાઈલ ઉપર અજાણ્યા ઇસમો દ્વારા શેર માર્કેટમાં રોકાણ કરવાનું કહી ૪૦ થી ૫૦ ટકા જેટલું વળતર અપાવવાની લાલચ આપી વિશ્વાસમાં લઈ તેઓએ અરજદારના મો.નં.૯૨૬૫૮૦૪૦૬૦ ઉપર જુદા જુદા એકાઉન્ટ નંબર મોકલી તેઓએ અરજદારના સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા, વિરમગામ શાખાના ખાતા નં. ૩૭૩૪૭૬૫૯૯૨૧ માંથી કુલ રૂ.૮૧,૩૫૦/- તથા ધી મહેસાણા અર્બન કો-ઓપ. બેંક, વિરમગામ શાખાના ખાતા નં. ૦૦૨૨૧૧૦૧૦૦૧૧૮૪ માંથી કુલ રૂ.૪૭,૮૩,૫૧૦/- આમ કુલ રૂ.૪૮,૬૪,૮૬૦/- પૈસા ટ્રાન્સફર કરેલા હતા, જે બાબતે પોલીસ ઓથોરીટીને જાણ કરી એકનોલેજમેન્ટ નં. ૩૧૧૦૨૨૬૦૦૩૪૪૩૨ નંબરથી ફરીયાદ નોંધાવેલ હતી. ત્યારબાદ જે સબબ નેશનલ સાયબર ક્રાઈમ શાશ્વત ટીમ તથા વિરમગામ ટાઉન પોલીસ દ્વારા અરજદારના ગયેલા અલગ અલગ ખાતાના નાણા પૈકી સામાવાળાઓના ખાતામાં રૂ.૬,૪૬,૫૯૬.૯/- નાણા અરજીમાં જણાવ્યા મુજબના નાણા ફીઝ કરાવેલ હતા. જે અરજદારને પરત મળેલ નથી.

આમ ઉપર મુજબ સામાવાળાઓના બેંકના ખાતાઓમાં તેઓના ગયેલ નાણાં પૈકી અરજીમાં જણાવેલ વિગતે બી.એન.એસ.એસ. ૨૦૨૩ ની કલમ-૧૦૬ મુજબ ફીઝ કરાવેલ હતા જે હાલ સુધી સદર બેંકમાં જેમના તેમ પડી રહેલ છે અને તેઓને પરત મળેલ નથી. અરજદારે વધુમાં જણાવેલ છે કે તેઓને ખુબજ મોટું આર્થિક નુકશાન થયેલ હોય તથા તેઓને ગુજરાન ચલાવવા

માટે સદર રૂપિયાની જરૂર હોય સદર નાણાં તેઓના ખાતામાં પરત અપાવવા માટે ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહિતાની કલમ-૪૯૭ અને ૫૦૩ મુજબ યોગ્ય તે હુકમ થવા અરજ કરેલ છે.

૩. સદર કામે વિરમગામ ટાઉન પો.સ્ટેને રીપોર્ટ માટે ચાલી કરતા સાયબર સેલ દ્વારા તેમના રીપોર્ટમાં સદરહુ કામમા ફરીયાદી/અરજદાર સાથે થયેલ ઓનલાઈન ફોડના કામે આ સાથે **પરિશિષ્ટ-એ** માં દર્શાવેલ કોષ્ટક મુજબના રૂપિયા સામાવાળાના ખાતામાં ફીઝ થયેલ છે જે સામાવાળાની બેંકમાંથી અરજદારના ખાતામાં જમા થાય તો આપવા સામે વાંધો ન હોવાનું જણાવેલ છે. વધુમાં સદર ખાતુ ફીઝ કર્યા બાદ ખાતેદાર કે અન્ય કોઈ વ્યક્તિએ ખાતા સીઝ કર્યા બાબતનો કોઈ વાંધો તકરાર જણાવેલ નથી.

૪. સદર કામે અરજી સાથે રજુ કરવામાં આવેલ બેંક પેપર્સની નકલ ધ્યાને લેતાં તેમજ તેને લગત કાગળો ધ્યાને લેતા તે હકીકત સ્પષ્ટ થાય છે કે, હાલના અરજદારના સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, વિરમગામ શાખાના ખાતા નં. ૩૭૩૪૭૬૫૯૯૨૧ માંથી કુલ રૂ.૮૧,૩૫૦/- તથા ધી મહેસાણા અર્બન કો-ઓપ. બેંક, વિરમગામ શાખાના ખાતા નં. ૦૦૨૨૧૧૦૧૦૦૧૧૮૪ માંથી કુલ રૂ.૪૭,૬૪,૮૬૦/- આમ કુલ રૂ.૪૮,૬૪,૮૬૦/- ઉપડી ગયેલ તેમજ સદર નાણાં શંકાસ્પદ બેંકોમાં સામાવાળાના ખાતામાં ગયેલ હોવાનું જણાઈ આવે છે જેમાં ઉપર જણાવેલ સામાવાળાઓના બેંક ખાતામાં જુદી જુદી રકમ ગયેલ હોય અરજદાર દ્વારા ફરીયાદ નોંધાવેલ હતી . આમ સદર હકીકત ધ્યાને લેતાં અરજદારના ઉપર જણાવ્યા મુજબના ખાતામાંથી નાણાં ઉપડી ગયેલ હોવાનું શંકાસ્પદ બેંકના ખાતામાં ટ્રાન્સફર થયાનું હાલના તબક્કે સ્પષ્ટ જણાઈ આવે છે. તદઉપરાંત રેકર્ડ પરની હકીકત ધ્યાને લેતા હાલના કામે આજદિન સુધી કોઈ એક્સાઈઝાર થયેલ હોય કે હાલના કામે કોઈની ઘરપકડ કરવામાં આવેલ હોય તેમ જણાઈ આવતું નથી તેમજ બનાવ બન્યે આટલો લાંબો સમય પસાર થયેલ હોવા છતાં આજદિન સુધી અરજદાર સિવાય અન્ય કોઈએ સદર નાણાંની અત્રેની અદાલત સમક્ષ માં ગણી કરતી કોઈએ આ નાણાંની માંગણી કરેલ હોય તેમ જણાતું નથી તથા સદરહું ખાતુ સીઝ કર્યા બાદ ખાતેદાર અથવા તો અન્ય કોઈ વ્યક્તિએ ખાતુ સીઝ કર્યા બાબતે તેઓ (પોલીસ) સમક્ષ કોઈ વાંધા તકરાર લીધેલ નથી જેથી વચગાળાની કસ્ટડીએ હાલના અરજદાર સદર નાણાંનો કબજો મેળવવા હકકદાર હોવાનું જણાય છે.

પ. આ તબક્કે સદર નાણાં પરત આપવા બાબતે અત્રેની અદાલતની સત્તા હકુમત જોતા ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતાની કલમ- ૫૦૩ માં નીચે મુજબ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

503. Procedure by police upon seizure of property.

(1) Whenever the seizure of property by any police officer is reported to a Magistrate under the provisions of this Code, and such property is not produced before a Criminal Court during an inquiry or trial, the Magistrate may make such order as he thinks fit respecting the disposal of such property or the delivery of such property to the person entitled to the possession thereof, or if such person cannot be ascertained, respecting the custody and production of such property.

(2) If the person so entitled is known, the Magistrate may order the property to be delivered to him on such conditions (if any) as the Magistrate thinks fit and if such person is unknown, the Magistrate may detain it and shall, in such case, issue a proclamation specifying the articles of which such property consists, and requiring any person who may have a claim thereto, to appear before him and establish his claim within six months from the date of such proclamation.

૬. આમ, ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતાની કલમ- ૫૦૩(૧) મા જણાવ્યા મુજબ જ્યારે કોઈ પણ પોલીસ અધિકારી ધ્વારા મીલકતની જપ્તીની જાણ મેજીસ્ટ્રેટને કરવામાં આવે અને તપાસ દરમિયાન આવી મીલકત અદાલત સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલ ન હોય ત્યારે મેજીસ્ટ્રેટને આવી મીલકતના નીકાલ અથવા તો કબજા બાબતે યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવામાં આવેલ છે તદઉપરાંત નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ ધ્વારા ગોવિંદભાઈ તેજાભાઈ બારીયા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૦૧(૨) જી.એલ.એચ.૭૨૬ ના કેસમાં પેરા નં.(૯.૨), (૧૦) તથા (૨૨) મા પણ નીચે મુજબ ઠરાવેલ છે.

9.2Shri Pandya has cited so many authorities with regard to legal possession of Sec. 451 and Sec. 452 of Cr.P.C. Here in this case owner lodged a complaint in the police station for which offence has been registered for theft having been committed in respect of two vehicles. That two vehicles have been found from the possession of the purchaser but at the same time the Investigating Officer has come to a conclusion that complainant has filed a false case and therefore muddamal vehicles are seized during the course of the police investigation and Investigating Officer has reported about such seizure of two vehicles, from the purchaser to the Court and therefore Sec. 457 of Cr.P.C. will be applicable. In no case Sec. 451 Cr.P.C. will be applicable to this case. Sec. 457 of Cr.P.C. reads as follows:

"Sec. 457 Procedure by police upon seizure of property:

(1) Whenever the seizure of property by any police officer is reported to a Magistrate under the provisions of this Code, and such property is not produced before a Criminal Court during an inquiry or trial, the Magistrate may make such order as he thinks fit respecting the disposal of such property or the delivery of such property to the person entitled to the possession thereof, or if such person cannot be ascertained, respecting the custody and production of such property."

(2) If the person so entitled is known, the Magistrate may order the property to be delivered to him on such conditions (if any) as the Magistrate thinks fit and if such person is unknown, the Magistrate may detain it and shall, in such case, issue a proclamation specifying the articles of which such property consists, and requiring any person who may have a claim thereto, to appear before him and establish his claim within six months from the date of such proclamation."

10. On reading aforesaid section, it is crystal clear that words "may make such order as he thinks fit" are of much importance. When word 'may' is used discretion has been given to the learned Magistrate, of course that discretion is to be exercised judicially keeping in mind the well settled principles of law. The words "to the person entitled to the possession thereof" are also important and relevant. From the papers if the learned Magistrate has come to a conclusion that particular person is entitled to the possession of the vehicles then he can pass the order directing the muddamal article to be handed over to that person. From record it appears that the purchaser has paid Rs.3,10,000/- to the owner of the vehicles and society was knowing about the fact that owner has already sold vehicles to purchaser.

22. As discussed earlier, when the learned Magistrate has followed the decision of this Court, in Hussain Amibhai Qureshi (Supra), it cannot be said that he has passed an order contrary to well settled legal position with regard to return of muddamal articles under Sec. 457 of Cr.P.C. pending the inquiry.

૭. આ કામે નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટની ઉપરોક્ત ઓથોરીટીઓમાં પ્રસ્થાપિત કરવામા આવેલ સિંધ્યાતો તથા ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતાની કલમ-૪૯૭ વંચાણે લેતાં અદાલતને મિલકત સીઝ કર્યા અંગેનો રીપોર્ટ મળે તો તે ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતાની કલમ- ૪૯૭ મુજબ યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરી શકે છે તેવું પ્રસ્થાપિત થાય છે. આ કામે સાયબર ફાઈમ પો.સ્ટે.મા ફરીયાદ નોંધવામાં આવેલ છે જે ફરીયાદના આધારે અરજદારને ટીકીટ નં. ૩૧૧૦૨૨૬૦૦૩૪૪૩૨ થી આપવામાં આવેલ. આ ફરીયાદના આધારે વિરમગામ ટાઉન પો.સ્ટે. એ કોઈ તપાસ કરેલી નથી પરંતુ માત્ર નાણા ફીઝ કરેલ છે અને તે અંગેનો અભિપ્રાય સાયબર શેલ દવારા આપવામાં આવેલ છે. જેથી આ અદાલતને ફરીયાદીના ફીઝ થયેલા નાણા રીલીઝ કરવાનો હુકમની સતા મળે છે. અભિપ્રાય મુજબ ફરીયાદી સાથે સાયબર ફ્રોડ થયેલો છે. અને ફરીયાદીના નાણા પરત આપવામાં આવે તો તપાસ કરનાર એજન્સીને વાંધો નથી તે મતલબનો રીપોર્ટ આપેલ છે. આમ સદરહું પોલીસ રીપોર્ટ મુજબના આ સાથેના **પરિશિષ્ટ - એ** મુજબ વચગાળાની કસ્ટડીએ રકમ મેળવવા હકદાર બને છે. જેથી ન્યાયના વિશાળ હિતમાં નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

-: હુકમ :-

અરજદારની અરજી આથી ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતાની કલમ-૪૯૭ અને ૫૦૩ હેઠળ આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

તપાસ કરનાર અમલદારે અરજદારના બેંક ખાતામાં સાયબર ફ્રોડમાં ગયેલ પોલીસ અભીપ્રાયમાં જણાવેલ વિગતે પરત મળી આવે તે રીતે અરજદારે પોલીસ અભીપ્રાયમાં જણાવેલ કોષ્ટક તે આ

સાથેના ફીજ થયેલ કુલ નાણા પરીશીષ્ટ-એ મુજબ ફીજ થયેલ કુલ રકમના દોઢી રકમના જામીન ખતના બોન્ડ આપેથી ફીઝ કરવાનો હુકમ રીલીઝ કરવો.

વધુમાં હુકમ કરવામાં આવે છે કે, અરજદાર ધ્વારા હુકમ મુજબના જાત જામીન (બોન્ડ) તથા સદ્યર જામીન પોલીસ સ્ટેશનમાં આપેથી પોલીસ અધિકારી ધ્વારા તે મતલબની જાણ તથા સદર હુકમની જાણ જે તે બેંકને કરવી તેમજ આ સાથે જોડેલ પરિશીષ્ટ - એ તે સાચબર શેલ પોલીસ અભીપ્રાયમાં દર્શાવેલ કોષ્ટક મુજબ જણાવેલ બેંકોને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, તેઓને પોલીસ અધિકારી ધ્વારા અરજદારે હુકમ મુજબના જાત જામીન (બોન્ડ) તથા સદ્યર જામીન પોલીસ સ્ટેશનમાં આપેથી તથા ત્યારબાદ સદર હુકમની જાણ મળ્યેથી દિન-૧૦ માં તેમની બેંકમાંના એકાઉન્ટમાં અરજદારના જે રૂપિયા જમા છે તે રકમ અરજદારના બેંકના ખાતામાં જમા કરાવી તેની જાણ અત્રેની અદાલતને તથા લગત પોલીસ ઓથોરીટીને કરવી.

-:: શરતો ::-

ઉપરોક્ત ખાતાધારક વ્યક્તિ કે અન્ય કોઈ વ્યક્તિ સદર નાણાં પર કલેઈમ કરે અને પોતાનો હકક/હિત પુરવાર કરે તેવા સંજોગોમાં અરજદારે સદર રકમ અત્રેની અદાલતમાં રજુ કરવાની રહેશે.

ઉપર્યુક્ત શરતનો ભંગ થયેથી હાલનો વચગાળાનો હુકમ આપોઆપ રદ્દ ગણાશે તથા મુદ્દામાલ રોકડ રકમ ફરીથી જપ્ત થવાને પાત્ર રહેશે તથા બોન્ડ અને જામીનગીરીની રકમ પણ વસુલ કરવાને પાત્ર રહેશે.

હુકમ આજરોજ તારીખ:-૧૬ મી,માહે:-એપ્રિલ-સને ૨૦૨૬ના રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી-સંભળાવી જાહેર કર્યો.

સ્થળ:વિરમગામ

તા. ૧૬/૦૪/૨૦૨૬

(ઘનંજય જગદીશચંદ્ર વ્યાસ)
એડી.ચીફ જ્યુડી. મેજી.વિરમગામ
જીજે ૦૧૨૬૩